

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-05-16
Besvaras senast
2025-06-09

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:683 Sveriges hållning till Israels handlingar i Gaza

I en debattartikel i Aftonbladet den 12 maj 2025 uttrycker statsrådet Maria Malmer Stenergard en tydlig ståndpunkt mot våldshandlingar: ”Det finns inget sammanhang i vilket kidnappning, våldtäkter och mord på oskyldiga är något annat än avskyvärda brott.” Det är en självklar hållning, och jag instämmer till fullo i fördömandet av dessa uppenbara krigsbrott.

Men samtidigt råder en oroande tystnad från regeringens sida vad gäller andra allvarliga och systematiska överträdelser av humanitär rätt som sker i Gaza, där Israel enligt flera oberoende källor bär ansvar. Exempel på detta är:

- Den uttryckliga användningen av svält som metod i krig, vilket flera israeliska ministrar öppet deklarerat.
- Hot om återockupering av Gaza, i strid med principen om icke-ockupation och rätt till självbestämmande.
- Bombning av sjukhus, däribland Europeiska sjukhuset den 14 maj då minst 28 personer dödades. FN:s kontor OCHA har dokumenterat minst 686 attacker mot sjukvårdsinrättningar sedan konflikten inleddes.
- Attacken mot en skola den 6 maj där över 30 personer dödades. Enligt FN:s analys av satellitbilder har mer än 400 skolor träffats direkt sedan kriget bröt ut.
- Dödandet av 15 hjälparbetare och sjukvårdspersonal i mars – och försöket att förneka detsamma.

Trots detta vill regeringen inte kalla dessa handlingar för krigsbrott innan domstolar har prövat fallen. Detta är ett tydligt avsteg från hur tidigare svenska regeringar har agerat i liknande situationer. Sverige blir alltmer isolerat i Europa i sin hållning. Frankrikes president Emmanuel Macron har uttryckt att Israels regerings agerande är ”skamfullt”, och Norges utrikesminister Espen Barth Eide har efterlyst tydligare europeiska fördömanden av krigsbrotten vi ser.

Folkrättsexperten Pål Wrange påminde i en intervju med SVT nyligen om att de flesta konflikter inte avgörs i domstol – och att rättsprocesser tar tid. En regering som värnar folkrätten måste agera nu, medan brotten pågår.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

1. Mot bakgrund av ministerns uttalanden i debattartikeln om Hamas handlingar, trots att ingen domstol ännu dömt, när kommer ministern att börja kalla Israels handlingar för just krigsbrott?
2. Avser ministern att i likhet med sina europeiska kollegor markera tydligare mot brott som begås i Gaza?
3. Vilka handlingar i konflikten är ministern beredd att fördöma?
4. Utifrån det som anføres ovan om krigsbrott och det ansvar som åligger Sverige att agera, vilka konkreta åtgärder är ministern redo att vidta för att stoppa det pågående mänskliga lidandet i Gaza?

.....

Jacob Risberg (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck